

Povelja o ljudskom zdravlju/o za{titi ljudskog zdravlja

* **Preamble**

* **Vizija**

* **Krisa zdravlja**

* **Principi Povelje o ljudskom zdravlju/Povelje o za{titi ljudskog zdravlja**

* **Poziv na akciju**

* **Zdravlje kao ljudsko pravo**

* **Razumevanje srodkih determinanti (odrednica) zdravlja**

- **Ekonomski zadaci/izazovi**
- **Socijalno-politi~ki zadaci/izazovi**
- **Zadaci/izazovi za{tite `ivotne sredine**
- **Rat, nasilje, konflikti/vojni sukobi i prirodne katastrofe**

* **Za{tita zdravlja ljudske populacije**

* **U~e}e ljudi**

PREAMBULA

Zdravlje predstavlja socijalno, ekonomsko i politi~ko pitanje i iznad svega fundamentalno (osnovno) ljudsko pravo.

Nejednakost, siroma{tvo, eksploracija, nasilje i nepravda su uzroci bolesti/zdravstvenih problema i smrti siroma{nih i marginalizovanih ljudi. " Zdravlje za svakog " zna~i da treba ograni~iti interes mo}nih, suprotstaviti se globalizaciji (negativnim aspektima globalizacije), a da se politi~ki i ekonomski prioriteti moraju drasti~no izmeniti.

Ova Povelja zasniva se na stanovi{tima onih ljudi ~iji se glas ranije retko ili nikada nije ~uo. Ona ohrabruje ljude da primenjuju sopstvena re{enja i vr{e uticaj na odgovorne lokalne organe vlasti, dr` avne vlade, me|unarodne organizacije i korporacije (privredna dru{tva).

VIZIJA (VI\ENJE BUDU|NOSTI)

Pravda, ekolo{ki odr`ivi razvoj i mir su osnova na{eg vi|enja budu}eg boljeg sveta- u kome je " zdrav `ivot za sve " realnost; sveta koji po{tuje, ceni, slavi sva~iji `ivot i razli~itost; sveta koji omogu}ava razvoj ljudskih talenata i sposobnosti kako bismo jedni druge obogatili; sveta u kome ljudski glasovi vode odlukama koje oblikuju na{ `ivot.

Postoji i vi{e nego dovoljno resursa (izvora, sredstava) da bi se ova vizija dostigla (ostvarila).

KRIZA ZDRAVLJA

vakodnevno nas ljute bolest i smrt i to ne samo zbog ~injenice da se ljudi razboljevaju ili umiru. Ljuti smo jer su mnoge bolesti i smrti uzrokovane ekonom-skom i socijalnom politikom koje su nam nametnute.

Ekonomski promene {irom sveta tokom proteklih decenija ozbiljno su ugrozile ljudsko zdravlje i ograni~ile dostupnost zdravstvenoj za{titi (medicinskoj pomo}i/zdravstvenom osiguranju) i drugim socijalnim slu`bama.

Uprkos ne~uvenom nivou bogatstva u svetu, siroma{tvo i glad su u porastu. Produbio se jaz izme|u bogatih i siroma{nih budu}i da unutar zemalja postoje nejednakosti dru{tvenih grupa/socijalnih klasa, izme|u mu{karaca i `ena i mladih i starih.

Visok procenat svetske populacije jo{ uvek oskudeva u hrani, obrazovanju, zdravoj pija}oj vodi, sanitarnim uslovima, za{titi, zemlji i njenim resursima, kao i zdravstvenoj nezi/medicinskoj pomo}i i pomo}i drugih socijalnih slu`bi.

Diskriminacija i dalje preovladava. Ona uti~e i na pojavu bolesti i na pristup/dostupnost ravstvenoj za{titi/medicinskoj pomo}i.

Prirodni resursi na planeti se smanjuju zabrinjavaju}om brzinom. Uni{tavanje prirodne sredine ugro`ava sva~ije zdravlje, a posebno zdravlje siroma{nih ljudi.

Pove}ao se broj novih sukoba/vojnih konflikata, a oru`je za masovno uni{tavanje jo{ uvek predstavlja ozbiljnu pretnju.

Svetski resursi su sve vi{e i vi{e koncentrisani u rukama nekolicine koji nastoje da pove}aju svoj li~ni kapital. Neoliberalnu i ekonomsku politiku obrazovala je mala grupa mo}nih dr`avnih vlada i me|unarodnih institucija poput Svetske Banke, Medjunarodnog Monetarnog Fonda (MMF) i Svetska Trgovinska Organizacija (WTO). Ove politike zajedno sa nekontrolisanim/neregularnim aktivnostima transnacionalnih korporacija ozbiljno uti~u na `ivot i uslove `ivljenja, zdravlje i dobrobit ljudi kako na severu tako i na Jugu.

Slu`be socijalne pomo}i ne zadovoljavaju potrebe ljudi, posebno zato {to su propale usled upravljanja/kontrole dr`avnim bud`etom od strane vlada. Zdravstvena nega/za{tita/ medicinska pomo} i pomo} drugih socijalnih slu`bi postale su manje dostupne, neujedna~no distribuirane i sve neadekvatnije.

Privatizacija preti da onemogu}i pristup zdravstvenoj nezi/medicinskoj pomo}i/za{titi i {tavi{e podrije osnovne principe pravi~nosti i jednakosti.

Uporno postojanje bolesti koje se mogu spre~iti/preventivno le~iti, ponovna pojava bolesti kao {to su tuberkuloza i malarija i pojava i {irenje novih bolesti poput HIV-a/SIDE su ozbiljno upozorenje/podsetnik na{em svetu na nepo{tovanje principa po{tenja i pravde.

PRINCIPI POVELJE O LJUDSKOM ZDRAVLJU/ POVELJE O ZA{TITI LJUDSKOG ZDRAVLJA

4. Postizanje najvi{eg mogu}eg nivoa zdravlja i dobrobiti je fundamentalno ljudsko pravo, bez obzira na boju ko`e, etni~ko poreklo, religiju, pol (rodno odre|enje), uzrast, sposobnosti, seksualnu orientaciju ili stale{ku pripadnost.
5. Principi op{te, sveobuhvatne primarne zdravstvene za{tite, planirani 1978. god. Deklaracijom iz Alma-Ate, trebalo bi da budu osnova za razvijanje politika koje su u vezi sa zdravljem. Sada je vi{e nego ikada potreban nepristrasan, participativni i mnogostrani pristup zdravlju i zdravstvenoj nezi/za{titi.
6. Dr`avne vlade imaju osnovnu odgovornost i obavezu da osiguraju op{ti pristup kvalitetnoj zdravstvenoj za{titi/nezi i pomo}i drugih socijalnih slu`bi prema potrebama ljudi, a ne prema plate`noj mo}i.
7. U~e{e ljudi i organizacija je od esencijalne va`nosti za razvoj, implementaciju i procenu svih zdravstvenih i socijalnih politika i programa.

8. Zdravlje je prvenstveno određeno političkim, ekonomskim, društvenim i prirodnim uslovima i trebalo bi da bude, zajedno sa pravim i odrivim razvojem, najprioritetnije pri određivanju lokalne, nacionalne i međunarodne politike.

POZIV NA AKCIJU

Da bismo se borili protiv globalne krize zdravlje, potrebno je da preduzmemos aktivnosti na svim nivoima- individualnom, na nivou zajednice, nacionalnom/državnom, regionalnom i globalnom nivou, kao i na svim poljima.

Zahtevi koji su ispod navedeni predstavljaju osnovne mere koje treba preuzeti.

ZDRAVLJE KAO LJUDSKO PRAVO

Zdravlje je odraz stremljenja društva počasnu i pravdu. Zdravlje i ljudska prava trebalo bi da budu iznad ekonomskih i političkih interesa.

Ovom Poveljom se apeluje na ljude irom sveta da:

9. podrže sve napore da se pravo na zdravlje primeni u praksi;
10. zahtevaju da vlade i međunarodne organizacije ponovo formulišu/odrede, implementiraju i ojačaju politike i aktivnosti koje potiču pravo na zdravlje;
11. pomognu i podržavaju pokrete popularne irom sveta kako bi izvršili pritsak na vlade/organje vlasti da u svoje Ustave i zakonodavstvo unesu i zdravlje i ljudska prava;
12. se bore protiv ugrovavanja ljudskog zdravlja u svrhu sticanja profita.

RAZUMEVANJE [IROKIH DETERMINANTI (ODREDNICA) ZDRAVLJA

Ekonomski zadaci/izazovi

Ekonomija ima izuzetan uticaj na ljudsko zdravlje. Ekonomске politike koje pridaju značaj pravnosti/jednakosti, zdravlju i društvenoj dobrobiti mogu poboljšati zdravlje ljudi kao i ekonomiju.

.

Mnoge zemlje u svetu, a posebno najviše, koriste svoja sredstva/resurse, uključujući sankcije i vojne intervencije, kako bi uvrstili svoje pozicije i pravili uticaj, što ima pogubne posledice po ljudski život.

Ovom Poveljom se apeluje na ljude irom sveta da:

13. zahtevaju transformaciju Svetske Trgovinske Organizacije i globalnog trgovinskog sistema tako da se zaustavlja ugrovavanje socijalnih/društvenih, ekoloških, ekonomskih i ljudskih prava na zdravlje i pojavljenjem razlika u korist zemalja Juga. Kako bi se zdravstvena zaštita sačuvala, ova transformacija mora da uključi i sisteme upravljanja intelektualnom svojinom, kao što su patenti, kao i aspekte ugovora o zaštiti intelektualne svojine koji se tisu u trgovini istima.
14. zahtevaju poništene duga nerazvijenih i zemalja u razvoju;
15. zahtevaju radikalnu transformaciju Svetske Banke i Međunarodnog Monetarnog Fonda (MMF) tako da ove institucije garantuju i aktivno štite prava i interes zemalja u razvoju;
16. zahtevaju efikasnu kontrolu da bi se osiguralo da transformacije nemaju negativne posledice po ljudsko zdravlje, ne vode eksploraciji ljudske radne snage, uništavaju životne

sredine, niti ugro`avanju suvereniteta;

17. osiguraju da dr`avne vlade/organi vlasti uvedu agrarne politike koje su u skladu sa potrebama ljudi, a ne zahtevima tr`i{ta, ~ime se garantuje za{tita hrane i pravi~an pristup prehrambenim namirnicama;

18. zahtevaju da nacionalne vlade/organi vlasti nastoje da za{tite prava na zdravstvenu za{titu putem zakona o intelektualnoj svojini;

19. zahtevaju kontrolu i oporezivanje sumnjivog me|unarodnog protoka kapitala;

20. insistiraju da svaka ekonomска politika bude procenjivana na osnovu uticaja koji ima na zdravlje, pravi~nost, rodno odre|enje (polnu pripadnost) i prirodnu sredinu i da uklju~e primenljive mere da bi se osigurala saglasnost/skladnost (ravnopravnost);

21. osporavaju ekonomске teorije koje su orijentisane na centralizovani razvoj/rast i zamene ih alternativnim ekonomskim strategijama koje stvaraju humana i odr`iva dru{tva. Ekonomске teorije bi trebalo da prepoznaju ograni~enja koja ugro`avaju `ivotnu sredinu, umanjuju fundamentalni zna~aj pravi~nosti/jednakosti i zdravlja i doprinosa nepl{enog rada, posebno rada `ena kod ku}e.

Socijalni i politi~ki zadaci/izazovi

Sveobuhvatne socijalne politike imaju pozitivne uticaje na `ivot ljudi i njegovu za{titu.

Ekonomска globalizacija i privatizacija ozbiljno su poremetile zajednice/dru{tva, porodice i tradicionalne kulture. @ene svuda predstavljaju bitnu potku socijalne strukture dru{tva uprkos ~injenici da su njihova prava ~esto ignorisana ili nepriznata, a neretko su i `rtve nasilja.

Dr`avne institucije su podrivene i oslabljene. Mnoge njihove odgovornosti preba~ene su na privatni sektor, pojedina~ne korporacije ili druge i me|unarodne institucije koje su retko odgovorne ljudima. [tavi{e, mo} politi~kih partija i privrednih dru{tava je ozbiljno oslabljena dok konzervativne i fundamentalisti~ke snage postaju sve uticajnije. Sistem participativne demokratije u (napomena prevodioca: demokratija s pravom gra|ana na aktivno u~e{je u odlu~ivanju) politi~kim organizacijama i strukturama gra|anstva trebalo bi da uspe. Postoji hitna potreba da se podstakne i osigura transparentnost i odgovornost.

Ovom Poveljom se apeluje na ljude {irom sveta da:

22. zahtevaju i podr`avaju razvoj i implementaciju sveobuhvatnih socijalnih politika uz apsolutno u~e{je ljudi;

23. osiguraju da sve `ene i mu{karci imaju isto pravo na rad, `ivot (izdr`avanje), slobodu izra`avanja, politi~ko anga`ovanje, izbor religije, obrazovanje i za{titu od nasilja;

24. da vr{e pritisak na organe vlasti da uvedu i sprovode zakone da bi za{tili i unapredili fizi~ko, mentalno i duhovno zdravlje i ljudska prava marginalizovanih grupa;

25. zahtevaju da obrazovanje i zdravlje budu najva`niji u politi~kom programu. Ovime se poziva na besplatno i obavezno kvalitetno obrazovanje sve dece i odraslih, posebno devoj~ica, dece i `ena, kao i na kvalitetan odgoj i brigu u ranom detinjstvu.

Treba:

26. zahtevati da aktivnosti dr`avnih institucija, kao {to su: zdravstvena za{tita/osiguranje dece, distribucioni sistemi za hranu, obezbe|enje sme{taja, pobolj{aju zdravlje pojedinaca i zajednice;

27. osuditi i tra`iti promenu bilo koje politike koja za posledicu ima nasilno izme{tanje/ proterivanje ljudi sa svoje zemlje, iz svojih domova i preme{tanje sa posla;

28. se suprotstaviti fundamentalisti~kim snagama koje prete pravima i slobodama pojedinaca, a posebno `ivotima `ena, dece i manjina;

29. se suprotstaviti eksploraciji u cilju prostitucije i drugih nezakonitih seksualnih radnji (napomena prevodioca: seks- trafiku- eksploracija u cilju prostitucije) i globalnoj

trgovini `enama i decom.

Zadaci/izazovi za{tite `ivotne sredine

Zaga|enje vode i vazduha, ubrzana promena klimatskih uslova, deplecija (o{te}enje) ozonskog omota~a, nuklearna energija i otpad, otrvovna hemijska jedinjenja i pesticidi, gubljenje biolo{ke raznolikosti, kr~enje {uma i erozija tla imaju dalekose`ne posledice na ljudsko zdravlje. Izvor uzroka ove destrukcije je u eksploraciji prirodnih resursa kojom se remeti ekolo{ka ravnote`a, nepostojanju dugoro~ne vizije budu}nosti, {irenu individualisti~kog stava i aktivnosti koje su usmerene samo na sticanje {to ve}e dobiti bogatih i prekomernu potro{nju.

Ovoj destrukciji (uni{tavanju) se mora odmah suprotstaviti i u praksi je zaustaviti.

Ovom Poveljom se apeluje na ljude {irom sveta da:

30. uti~u na transnacionalne i nacionalne korporacije (privredna dru{tva), dr`avne institucije i vojsku (oru`ane snage) odgovorne za svoje destruktivne i po `ivot opasne aktivnosti koje uti~u na `ivotnu sredinu i ljudsko zdravlje;

31. zahtevaju da svi programi razvoja budu procenjivani u skladu sa kriterijumima za{tite zdravlja i `ivotne sredine, te da se sprovedu mere opreza i ograni~enja/kontrola kad god tehnologije ili politike predstavljaju potencijalnu opasnost po ljudsko zdravlje i `ivotnu sredinu (princip prevencije/mera predostro`nosti);

32. zahtevaju da se ubrzo dr`avne vlade/organi vlasti u svojoj nadle`nosti obave`u na smanjenje upotrebe gasova koji uti~u na globalno zagrevanje, i to jo{ stro`e nego {to je to utvr|eno me|unarodnom " Konvencijom o klimatskim promenama ", kao i da ne}e koristiti opasne i neadekvatne tehnologije/metode, niti ih prakti~no primenjivati;

33. se suprotstave izme{tanju rizi~nih industrija/opasnih po zdravlje, kao i toksi~nog i radioaktivnog otpada u siroma{nije zemlje i marginalizovane zajednice i podsticaju re{enja koja minimiziraju stvaranje otpada;

34. umanje prekomernu potro{nju i ukinu neodr`ive na~ine `ivota- kako na Severu, tako i na Jugu; da vr{e pritisak na razvijene industrijske zemlje da smanje potro{nju i i zaga|enje za 90 procenata;

35. zahtevaju da se obezbede mere za{tite zdravlja i sigurnosti na radu, uklju~uju}i i nezavisnu kontrolu/nadzor uslova rada;

36. zahtevaju preventivne mere za{tite od nesre}a i povreda na radnom mestu, u zajednici i domu;

37. odbace povlastice/ekskluzivna prava na `ivot pojedinaca i suprotstave se povredi prava na tradicionalna i uro|ena znanja i resurse;

38. razvijaju kriterijume ocene demografskog razvoja i pokazatelje socijalnog progrusa i razvoja `ivotne sredine i insistiraju na razvoju i prihvatanju regularne kontrole kojom se utvr|uje nivo uni{tenja `ivotne sredine i zdravstveno stanje populacije/stanovni{tva.

Rat, nasilje, konflikti/vojni sukobi i prirodne katastrofe

Rat, nasilje, konflikti/vojni sukobi i prirodne katastrofe razaraju zajednicu i vre|aju ljudsko dostojanstvo. Oni ozbiljno uti~u na fizi~ko i mentalno zdravlje ~lanova zajednice/dru{tva, a posebno `ena i dece. Pove}ano snabdevanje oru`jem i agresivna i korumpirana me|unarodna trgovina oru`jem podriva socijalnu, politi~ku i ekonomsku stabilnost, kao i raspodelu resursa u dru{tveni sektor.

Ovom Poveljom se apeluje na ljude {irom sveta da:

39. podr`e kampanje i pokrete za mir i demilitarizaciju;
40. podr`e kampanje protiv nasilja/agresije i prou~avanja/usavr{avanja, proizvodnje, testiranja i upotrebe oru`ja za masovno uni{tavanje, ali i drugog, uklju~uju}i i sve vrste postavljenih mina;
41. podr`e inicijative ljudi da postignu pravedan i trajan mir, posebno u zemljama koje imaju iskustvo sa gra|anskim ratom i genocidom;
42. osude zloupotrebu dece-ratnika, poni`avanje, silovanje, torturu i ubijanje `ena i dece;
43. zahtevaju prestanak okupacije kao jednog od najdestruktivnijih instrumenata kojim se vre|a ljudsko dostojanstvo;
44. se suprotstave militarizaciji intervencija humanitarne pomo};
45. zahtevaju radikalnu transformaciju Saveta Bezbednosti UN-a kako bi demokratski obavljao du`nosti;
46. zahtevaju od Ujedinjenih Nacija i pojedina~nih dr`ava da ukinu svaki vid sankcija kao sredstvo agresije koja mo`e ugroziti zdravlje civila (gra|anstva);
47. ohrabruju nezavisne inicijative koje progla{avaju susedne oblasti/regione, dr`avne zajednice/dr`ave i gradove demilitarizovanim zonama mira;
48. podr`e aktivnosti i kampanje za prevenciju i smanjenje agresivnog i nasilni~kog pona{anja, posebno kod mu{karaca, i potpomognu razvoj miroljubive koegzistenije;

- Treba podr`ati aktivnosti i kampanje za prevenciju prirodnih katastrofa i ubla`avanje posledica Hum anitarne katastrofe.

ZDRAVSTVENA ZA[TITA LJUDSKE POPULACIJE

Ovom Poveljom se zahteva obezbe|enje univerzalne i sveobuhvatne primarne zdravstvene za{tite bez obzira na plate`nu mo} ljudi. Zdravstvena za{tita mora da bude demokratska i odgovorna, sa dovoljno resursa (sredstava) da bi se ovo ostvarilo.

Ovom Poveljom se apeluje na ljude {irom sveta da:

- se suprotstave me|unarodnim i nacionalnim politikama koje podr`avaju privatizaciju zdravstvene za{tite ~ime je pretvaraju u robu;
- zahtevaju da dr`avne vlade/organi vlasti unapre|uju, finansiraju i obezbe|uju sveobuhvatnu primarnu zdravstvenu za{titu kao najefikasniji na~in re{avanja zdravstvenih problema i organizovanja socijalnih/javnih slu`bi zdravstvene za{tite da bi se osigurao besplatan pristup ~itave ljudske populacije;
- vr{e uticaj na dr`avne vlade/organe vlasti da usvoje, implementiraju (sprovedu) i oja~aju politiku nacionalnog zdravlja i snabdevanja ljudi potrebnim medikamentima/lekovima;
- zahtevaju da se dr`avne vlade/organi vlasti suprotstave privatizaciji javnog sektora zdravstvene za{tite i osiguraju efikasnu kontrolu privatnog medicinskog sektora, uklju~uju}i i medicinske slu`be dobrotvornih i nevladinih organizacija;
- zahtevaju radikalnu transformaciju Svetske zdravstvene organizacije (WHO) kako bi ona odgovarala na adekvatan na~in na zdravstvene potrebe (posebno siroma{nih), izbegla vertikalnu strukturu i osigurala udru`enu delatnost sektora zdravstvene za{tite (intersektoralni karakter delatnosti zdravstvene za{tite), uklju~ila nezavisne organizacije u rad Svetske Skup{tine za ljudsko zdravlje/Skop{tine za za{titu ljudskog zdravlja i garantovala nezavisnost od korporacijskih interesa;
- unapre|uju, podr`avaju i u~estvuju u aktivnostima koje doprinose ve}oj mo}i i kontrolnoj funkciji ljudi u odlu~ivanju o pitanjima zdravlja na svim nivoima, uklju~uju}i i prava pacijenata i korisnika usluga zdravstvene za{tite;
- za{tite, prihvate/prou~avaju i unapre|uju tradicionalne i holisti~ke metode le~enja i narodne lekare, kao i da razmatraju na~ine njihove integracije u primarnu zdravstvenu za{titu;
- zahtevaju promene u sistemu obu~avanja/obuke medicinskog personala ~ime bi

medicinski radnici postali bolje upoznati sa problematikom i praktično potkovani, a time bi bolje razumeli uticaj globalnih procesa u svojoj zajednici i bili podstaknuti da rade po tuju i sličnosti i razlike pojedinaca u zajednici;

- približe i uine jasnijim/razumljivijim medicinske tehnologije (uključujući i medikamente) i zahtevaju da one budu u funkciji zdravstvenih potreba ljudi;
- zahtevaju da istraživanja u oblasti zdravlja, uključujući i genetska istraživanja i usavršavanje lekova/medikamenata i reproduktivnih metoda (metoda reprodukcije), vrše odgovorne institucije uz učeće ljudi i u skladu sa njihovim potrebama.

Ova istraživanja bi trebalo da budu orijentisana na zdravlje ljudi i javno zdravstvo/javni sektor za titu zdravlja, po tuju i univerzalne etičke principe.

- Treba za tititi i pravo ljudi na reprodukciju i seksualno samoopredeljenje i suprotstaviti se svim merama prinude u politikama planiranja porodice i kontrole rakanja. Ova za titu podrazumeva i pravo na izbor iz iroka spektra bezbednih i efikasnih metoda kontrole nataliteta.

U^E[J]E LJUDI U AKTIVNOSTIMA ZA ZDRAV SVET

Jake organizacije ljudi i pokreti su esencijalni za demokratiju, transparentnije i odgovornije procese odlučivanja. Osnovno je da se osiguraju građanska, politička, ekomska, socijalna i kulturna prava ljudi. Dok dravne vlade/organi vlasti imaju primarnu obavezu da razvijaju pravedniji pristup zdravlju i garantuju ludska prava, veliki broj građanskih udruženja i pokreta, kao i mediji, trebalo bi da igraju značajnu ulogu u doprinosu većoj moći i kontrolnoj funkciji ljudi u razvoju politike i monitoringu sprovođenja iste.

Ovom Poveljom se apeluje na ljude irom sveta da:

49. formiraju i jačaju organizacije ljudi da bi stvorili osnov za analizu i aktivnosti;
50. unapređuju, podravaju i uestvuju u aktivnostima koje doprinose uključivanju ljudi u procese odlučivanja u javnim službama/službama socijalne pomoći na svim nivoima;
51. zahtevaju da organizacije budu predstavljene u na svim lokalnim, dravnim i međunarodnim skupinama/konferencijama/sastancima,..., od vaštosti za zdravlje ljudi;
52. podravle lokalne inicijative u cilju ostvarivanja participativne demokratije (Napomena prevodioca: demokratije gde ljudi imaju značajnu ulogu u procesu odlučivanja) putem stvaranja mreže solidarnosti irom sveta.

Skupština za ljudsko zdravlje/Skupština za za titu ljudskog zdravlja i Povelja

Ideja o Skupštini za ljudsko zdravlje/Skupštini za za titu ljudskog zdravlja razmatrana je više od deset godina.

Nekoliko organizacija je 1998. godine započelo proces i razmotrilo plan sprovođenja velikog međunarodnog zasedanja Skupštine, održanog u Bangladešu krajem 2000. god.

Skupština je inicirala brojne aktivnosti pre i posle samog zasedanja, uključujući regionalne radionice/seminare, prikupljanje svedočanstava ljudi u vezi sa zdravljem i izradu Povelje o ljudskom zdravlju/Povelje za za titu ljudskog zdravlja.

Povelja je izrađena na osnovu proučavanja/
zapažanja i predloga građana i organizacija ljudi
{irom sveta i prvi put je ratifikovana i otvorena za
potpisivanje/pristupanje
na skup{tinskom zasedanju decembra
2000. godine u Savaru, u Bangladešu.
Povelja je izraz na{ih zajedničkih interesa,
na{eg vijenja boljeg i zdravijeg budućeg
sveta i na{ poziv na radikalnu akciju.
Ona takođe predstavlja i propagandno sredstvo
i princip ujedinjenja u vezi sa značajem globalnog
zdravlja, {to može da utiče
na formiranje novih mreža organizacija i koalicija.

Pridružite nam se- Potpišite/pristupite Povelju/I
pojedince i organizacije da se pridruže ovom globalnom pokretu i
potpišete/pristupite Povelju/i o ljudskom zdravlju
(Povelju/i o za{titi ljudskog zdravlja) i pomognete njenoj implementaciji
(sprovođenju).

PHA Secretariat, (Nap.prev. Sekretarijat Skup{tine za ljudsko zdravlje/
Skup{tine za za{titu ljudskog zdravlja),

e-mail adresa: secretariat@phmovement.org

Web site: www.phmovement.org

Adresa:
PHM Secretariat,
CHC Bangalore
367 Srinivasa, 1 Block Jakkasandra
1 Block Koramangala
Bangalore 560034. India

Izmene i dopune

- Posle ratifikacije Povelje, 8. decembra 2000. godine, grupi za izradu Povelje privukle su pa{nju ta{ke 1 i 2 u odeljku "Ekonomski zadaci/izazovi" i uočeno je da se iste mogu interpretirati kao potpora socijalnoj klauzuli koju je predložila Svetska trgovinska organizacija (WTO), koja zapravo služi jačanju Svetske trgovinske organizacije i neoliberalnom programu. Kako je ovo u suprotnosti sa zahtevima Skup{tine za ljudsko zdravlje (Skup{tine za za{titu ljudskog zdravlja) za izmenama u Svetskoj trgovinskoj organizaciji i globalnom trgovinskom sistemu, dva pasusa su sjedinjena u jedan i izmenjena.
- Poglavlje o ratu, nasilju i konfliktima/vojnim sukobima je dopunjeno da bi se uključile i prirodne katastrofe. Dodata je i nova ta{ka 5 u ovoj verziji kako bi se njome zahtevao prestanak okupacije. Osim toga, ta{ka 7, sada ta{ka 8, je dopunjena da bi se njome zahtevalo ukidanje svih vrsta sankcija. Naknadno je dodata ta{ka 11 u vezi sa prirodnim katastrofama.

Prevod na srpski jezik: Katarina Radojević-Mitrović (prevodilac)

Translation into Serbian: Katarina Radojević-Mitrović (translator)

e-mail address: catherinermr@microsky.net

on July 11, 2005